

Bilag 1

KAMMERADVOKATEN

Den 15. marts 1983

Ved skrivelse af 24. februar 1983 (j. nr. 252-1-82) har ministeriet under henvisning til et spørgsmål fra folketingets erhvervsudvalg anmodet mig om en udtalelse om, hvorvidt en ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention vil kræve $\frac{2}{3}$ flertal i folketinget efter en eventuel ratifikation af Den europæiske Patentkonvention.

I besvarelse af andre spørgsmål fra udvalget har ministeriet redegjort for, hvorvidt Fællesskabets Patentkonvention kan omdannes til en forordning, og det spørgsmål, som jeg skal udtale mig om, er således alene, hvorvidt Danmarks ratifikation af konventionen kræver iagttagelse af reglerne i grundlovens § 20, eller om tiltrædelse kan ske på grundlag af en vedtagelse i folketinget med almindeligt flertal. Envidere tillader jeg mig at gå ud fra, at spørgsmålet alene sigter til en situation, hvor ratifikation af Den europæiske Patentkonvention er sket på grundlag af en vedtagelse i folketinget med $\frac{2}{3}$ flertal. Jeg lægger således til grund, at ratifikationen af Den europæiske Konvention i overensstemmelse med de bemærkninger til forslagene om ændring af patentloven, hvortil der er henvist i justitsministeriets udtalelse af 9. februar 1983, er anset for omfattet af reglerne i grundlovens § 20.

Afgørende for, om ratifikation af Fællesskabets Patentkonvention kræver iagttagelse af proceduren i grundlovens § 20, er ifølge bestemmelsen, om der ved konventionen overlades »beføjelser, som efter denne grundlov tilkommer rigets myndigheder« til mellemfolkelige myndigheder.

Ifølge bemærkningerne til grundlovens § 20 i forfatningskommissionens betænkning (1953), side 31, forstås ved rigets myndigheder såvel den lovgivende som den udøvende og dømmende myndighed. Baggrunden for bestemmelsen var, at udøvelse af offentlig myndighed i forhold til borgerne som led i

det danske forfatningsretlige system normalt kun kan ske ved myndigheder, der er danske i den forstand, at de på sædvanlig måde er undergivet kontrol og ansvar her i landet. Området for grundlovens § 20 er sådanne afgivelser af suverænitet, der kun kunne være gennemført ved grundlovsændring, såfremt bestemmelsen i § 20 ikke var blevet indsat i grundloven ved grundlovsændringen i 1953. Tiltrædelse af konventioner, der alene pådrager Danmark og dermed danske myndigheder folkeretlige forpligtelser, kræver derimod ikke iagttagelse af fremgangsmåden i grundlovens § 20. Jeg henviser herom til Poul Andersen: Dansk Statsforfatningsret (1954), side 494 f, til Alf Ross: Dansk Statsforfatningsret (3. udgave v/Ole Espersen, 1980), side 406-410, til Max Sørensen: Statsforfatningsret (2. udgave v/Peter Germer, 1973), side 307-310, side 315-316 og side 323 samt til justitsministeriets redegørelse for visse statsretlige spørgsmål i forbindelse med en dansk tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber (1972), side 40-42 og side 44-45.

De bestemmelser i Fællesskabets Patentkonvention, der har relevans i relation til grundlovens § 20, er således især bestemmelser om kompetence for mellemfolkelige organer til at træffe konkrete beslutninger med umiddelbar virkning for danske borgere eller til at udstede umiddelbart forbindende retsregler. De bestemmelser i konventionen, der alene pålægger Danmark en folkeretlig forpligtelse til at gennemføre lovregler med et vist indhold, vil derimod klart ikke kræve iagttagelse af grundlovens § 20.

Fællesskabets Patentkonvention forudsætter og bygger på Den europæiske Patentkonvention, men på en række punkter indebærer EF-konventionen en udbygning af det system, som Den europæiske Patentkonvention etablerer.